

Рекомендації для аспірантів спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Наукова робота в аудіовізуальному мистецтві та виробництві насамперед передбачає вміння *бачити за екранним образом проблему, за художнім рішенням — авторську позицію, а за технологічною зміною — трансформацію культури*. Аспірант має сприймати дослідження не як формальне виконання вимог до дисертації, а як спосіб осмислення того, що відбувається із сучасним кіно, телебаченням, цифровими медіа та аудіовізуальною культурою загалом.

Вважаю, що тема дисертації має бути для аспіранта не просто назвою майбутньої роботи, а *простором власного наукового пошуку*. Обираючи тему, варто орієнтуватися не лише на її актуальність, але і на особистий досвід, професійні інтереси та можливість запропонувати нове бачення проблеми. Важливо від самого початку визначити, що саме є предметом дослідження, які питання залишаються відкритими та який матеріал допоможе на них відповісти. У сфері аудіовізуального мистецтва особливо продуктивними можуть бути теми, пов'язані з трансформацією кіномови, цифровими медіа, новими моделями виробництва і споживання контенту, трансмедійністю, штучним інтелектом, віртуальною реальністю, культурною пам'яттю та змінами образу людини в сучасному екранному просторі.

Дослідницький світогляд аспіранта передбачає відмову від однозначного погляду на аудіовізуальний твір. Фільм, серіал, анімація, відеоарт чи цифровий проєкт не варто розглядати лише як набір зображень або як історію, яку потрібно переказати. Це складна система, де взаємодіють кадр, звук, монтаж, акторська гра, колір, світло, музика, простір, час, драматургія, технологія та спосіб комунікації з аудиторією. Тому завдання аспіранта полягає в тому, щоб побачити зв'язки між цими елементами й зрозуміти, як саме вони формують художній образ і смисл.

Методологія в такому підході стає не набором складних термінів, а *інструментарієм для пошуку відповідей на конкретні дослідницькі запитання*. Аспірант повинен розуміти, чому обирає саме цей підхід і яку нову можливість для дослідження він відкриває. Поєднання різних методів особливо важливе тоді, коли аудіовізуальний твір перебуває на межі мистецтва, технології, культури та соціальної комунікації.

Особливе місце у світогляді сучасного дослідника має посідати *розуміння технології як частини художнього процесу*. Цифрові платформи, стримінгові сервіси, соціальні мережі, VR і AR, інтерактивні формати, генеративний штучний інтелект і трансмедійні проєкти не просто додають нові інструменти до вже відомого медіасередовища — вони змінюють самі принципи створення та сприйняття аудіовізуального контенту. Тому аспірантові важливо стежити за технологічними змінами та одночасно критично їх осмислювати: що нові технології дають мистецтву, що вони змінюють у професії режисера, сценариста, оператора чи продюсера, як впливають на глядача і які нові етичні, естетичні та культурні проблеми породжують.

Науковий розвиток аспіранта неможливий без *постійного діалогу з іншими дослідниками та культурним середовищем*. Варто регулярно читати сучасні українські й зарубіжні праці, стежити за новими фільмами та медіапроєктами,

відвідувати конференції, семінари, фестивалі, професійні дискусії, знайомитися з актуальними мистецькими практиками. При цьому важливо не просто накопичувати інформацію, а вчитися критично її оцінювати: порівнювати різні позиції, помічати суперечності, знаходити прогалини в дослідженнях і формувати власні висновки. Академічна доброчесність, точність цитування та відповідальне ставлення до джерел у цьому процесі є не формальними правилами, а основою довіри до науковця та його роботи.

Публікаційна діяльність і підготовка дисертації мають сприйматися як *послідовний шлях професійного й інтелектуального становлення*. Кожна стаття, конференційна доповідь, аналітичний текст чи розділ дисертації повинні не просто фіксувати виконану роботу, а допомагати поступово уточнювати власну концепцію дослідження. Аспірантові важливо вчитися говорити про складні явища зрозумілою мовою, аргументувати власну позицію та вести науковий діалог із сучасним мистецьким і академічним середовищем. Головним результатом такої підготовки має стати не лише захищена дисертація, а *сформований дослідник аудіовізуального мистецтва*, здатний самостійно осмислювати зміни екранної культури, критично оцінювати нові технології та художні практики й пропонувати власне бачення майбутнього аудіовізуального мистецтва та виробництва.

Доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри музичного виховання
Київського національного університету
театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

К. І. Станіславська

Підпис *Станіславська К.І.*
ЗАСВІДЧУЮ

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ

В. Білоус